

Komandi partur
Í komandi parti verður greiðir Øssur
millum annað meira frá sínum arbeiðslívi
og frá B36, har hann eisini var virkin.

Niels og Gunnvør, systkin hjá Øssur, í fimleikaklæðum

merkið á odda, vit við føroyska flagginum. Tá ið tað var marsjerað framvið, har fyriskipararnir sótu, var í hátalara sagt, hvat landið tað var. Síðani var stillað upp á vøllinum hvørt land sær við flagginum fremst. Sungið var og talur hildnar, síðani útmarsjur. Tað var nakað serligt at fáa loyvi sum føroyingur at vera partur av einum so stórum altjóða tiltaki. Dagin eftir byrjaðu framsýningarnar í seks ymiskum hallum. Stevnan vardi í 4 dagar. Ta einu framsýningina høvdu vit í Kungeliga Tennishallen. Bæði kvinnu- og mansliðið finga fleiri góð ummæli í svensku fjølmiðlunum. Í friløtum ginga vit í býnum og hugdi okkum um. Vit vóru á “Skansen”, sum er nakað sum “Tivoli” í Keyppannahavn, vóru túr við báti, ið sigldi í Svenska skergarðinum, vóru á landi á fleiri oyggjum, har var sera vakurt. Ólavsøku dag 29. juli, ginga vit øll bæði gentur og dreingir og spákaðu í føroyskum búna í Stockholm. Á vegnum heim aftur til Føroya vóru vit noyddir at støðga fimm dagar í Bergen, tí Ternan lá inni í Hetlandi vegna ódnarveður. Hesar dagarnir búðu vit á einum skúla. Bliðskapurin var stórur í Bergen. Ungmannafelagið har hevði eitt stað utanfyri Bergen, har tey høvdu fleiri smáttur og eitt stórt felagshús, har vóru vit øll boðin. Í hvørjari smáttu vóru fleiri koyggjur, har svóvu vit. Í felagshúsinum var borðreitt fyri okkum. Tá ið øll vóru sessað, var ein og ein biðin um at reisa seg og siga navn sitt. Eisini vóru vit í tog-bana uppi á “Fløjen”. Farið var aftur til Føroyar við Ternuni.

Aftur á fimleikarferð

Í 1950, árið eftir lingiadutúrin, vóru aftur boð eftir fimleikarum úr Havnar Fimleikafelagi. Hesaferð var tað til “Det 14. nasjonale gym nastik- og turnstevne”, sum skuldi verða í Lille-

Mannliðið í fimleiki, sum var í Lillehammer í 1950
V.f. í aftasta rað eru teir: Eirikur Hansen, Magnus Jacobsen, Christian Dahl-Christiansen, Heri Jensen, Marni av Kák, Ásmundur V. Johannesen. Miðraðið: Niels Debes, Hans Jacob Egholm, Øssur Debes, Absalon Djurhuus, Palle Gregoriussen. Fremst: Finnur Mortensen, Erling Petersen, Anders Hansen, Erling Simonsen

hammer í Noreg. Avgjørt var, at mansliðið við Martini Holm, sum leiðara, skuldi fara. Farið var úr Vágsbotni 26. juni kl. 16.00 við bátinum “Thorshavn” hjá ríkisumboðnum. Veðrið var gott, tá ið vit fóru. Vit svóvu allir á dúrkinum í salongini. Dagin eftir var sjaskveður, komið var á Bergen á kvøldi 28. juni. Morgunin eftir var farið við bussi til “Roa” og víðari við toki til Lillehammer, har vit vóru kl. 22.00. Ítróttararkið var á eini høvd omanfyri býin. Har vóru fleiri smáttur, har luttakararnir svóvu. Allar framsýningar vóru uttandura. Hin 30. juni vanda vit og fóru onkran túr í býin. Eisini vóru vit áskoðarar til norska meistaraskapið í “turn” (amboðsfimleiki). Vit vitjaðu heimið hjá norska skaldinum Bjørnstjerne Bjørnson tætt við svenska markið. Húsini vóru varðveit í upp-runalíki.

Hin 1 juli byrjaði stevnan við skrudgongu, sum taldi einar 6-7.000 luttakarar. Sama dag høvdu vit framsýning beint eftir finnar, ið vóru sera góðir fimleikarar. Vit finga stak góða mót-tøku og vóru mikið fagnaðir, tá ið liðugt var. Eftir hetta høvdu vit frí í heilar fimm dagar, sum vit kundu nýta sum okkum lysti.

Á vegnum heimaftur steðgaðu vit í Bergen í tveir dagar, har høvdu vit eina uttandura framsýning í miðbýnum.

8. juni fóru vit við Sydlandsexpressen til Kristianssand at fáa fatur á Tjaldrinum, sum hevði lova at tikið okkum upp har á leið. Komnir til Kristianssand vóru vit við báti fluttir út á “Oxholmen”, ein hólmur, har ein viti var á, har bíðaðu vit eftir Tjaldrinum tað mesta av degnum. Tá ið so Tjaldrið kom framvið, fóru vit við báti út til tað. Komnir umborð sluppu vit til borðs og finga góðan døgurða. Um náttina

svóvu vit á beinkjunum í salongini. Hin 10. juli komu vit á Havnina, har Havnar sangfelag og onnur tóku ímóti, og takkaði borgarstjórin í Havn, Kjartan Mohr, okkum fyri at hava um-boðað Føroyar uttanlands.

Billa Hansen var ein merkiskvinna

Í Lillehammer vóru vit og vitjaðu 86 ára gomlu Billu Hansen, sum hevði ynskt at síggja okkum. Hon var ættað av Sandi, men hevði búð í Danmark og Noregi meginpartin av lívinum.

Hon var seingjarliggjandi, var ógvuliga ring av gikt. Vit sótu á gólvinum í kamari hennara og sungu føroyskar sangir. Tá ið vit fóru, bað hon okkum syngja uttanfyri kamarsvindeygjað. Har sungu vit fleiri føroyskar sangir, eisini ørindi úr grindavísuni, “Upp úr svøvni tit Havnar-menn restir, tá í grindaboð runga frá strond”, sum Billa hevði yrkt saman við systkinabarni sínum, Dr. Jakob Jakobsen.

Henda grindavísan hevur eina serliga søgu, sum kann vera áhugaverd í hesum “grindatíðum”.

Í 1910 stóð hesin stubbin í Tingakrossi:

Ein grindavísa

Góði Krossur!
Mong við mær munnu leingjast sárliga eftir, at grind skal koma aftur til Føroya – helst nógvar grindir -, tí nú fer tíðin at drúgvast síðani feskur biti fekst undir tonnina, og nú man ivaleyst bæði tvøst og spikiløt fara at vera tóm hjá teimum flestu. Ikki mundi tað batt, um fólk í Føroyum av og á hevði roynt at lirka fyri grindini við eini góðari føroyskari grindavísu – eg havi ein illgruna um, at Várharrasa grind ikki væl fatar hina donsku grindavísuna hjá Pløyen – tí grind sigst at sveima um oyggjarnar. Ti fari eg at biðja teg taka upp grindavísuna hjá Doktor Jacobsen (og Billu Hansen), so fólk kunnu læra hana og sungið hana við tí ljómandi lagnum til franska nationalsangin, ið ivaleyst er mongum í Føroyum kunnugt. Hon hevur ikki verið uppafturprentað í 20 ár, so fáur veit av henni. Tað er bæði synd og skomm, tí vísan er frálíka góð. Hevði hon nú eisini kunnað elvt nakrar grindir at landinum, so var hon betri enn nøkur onnur. Og tú hevði gjørt eina góða gerð.

Vinarliga
Grindamaður

Tingakrossur viðmerkir:

Vónandi at fleiri kunnu hava fragd av hesi umrøddu grindavísu, um vit ikki hava ta trúgv til hennara dragandi makt yvir grindasálini sum hann, vilja vit ikki sýta bøn grindamannsins og prenta tí vísuna her:

Vísan hevur seks ørindi og fyrsta vers ljóðar soleiðis:

Lag: Allons enfants de la patrie

*Upp úr svøvni tit Havnamenn reystir!
upp! Ti grindaboð rungar frá strond.
Hoyrið! grind er í fjørðinum eystur,
.;klæðist brátt. Takið reiðskap í hond!.;
Síggi nú menninir hálvklæddar fúka,
konurnar rennandi við válgara og drýl,
smádreingir við róp og ýl,
út úr neystunum bátarnir rúka.
Til báts nú í ein fart!
Til árar! Rógvið hart!
Nú vákn í hond, avstað uttan dvøl!
.;Tveit grót í skut og kjøl!;*

Henda grindavísan kom tó ikki at troka gomlu grindavísuna burtur.

Árið eftir í 1951 frættu vit, at Billa var deyð. Hon er annars kend sum ein av okkara fyrstu kvinnuligum yrkjarum. Hon fór ung til Danmarkar, har hon las til lærara.

Her gjørdist hon virkin í felagslívinum, og hon var í 1896 við til at stovna eitt kvinnuligt føroyingafelag. Kvinnur kundu nevnliga ikki vera limir í Føroyingafelagnum, sum bara var fyri menn!

Seinni kemur hon til Lillehammer í Noregi, har hon gjørdist kend har á leiðini. Í 1949 hevði eitt blað í Lillehammer eina grein um hana, nevnd “Ein Færøyskvinne”. Tað verður millum annað skrivað, at hon er “en begavet og åndsfyldt færøyskvinne hvem skæbnen på en egenartet og underfull måde har gitt et lunt hjem i en norsk bygd, langt borte fra hjemstavnens”. Tað kann lesast mera um hana í Kvørnini nr. 1.

Skaldið Billa Hansen

Báðar myndirnar frá Linguadini í Stokholm, til høgru innmarjuririn á Station

